

Toepassing hardheidsclausule voor innovatief huisvestingssysteem varkenshouderij C2310174-5365907

Op 10 januari 2023 hebben wij van V.d. Brand Varkens V.O.F., door tussenkomst van DLV-advies, een verzoek ontvangen om toepassing van de hardheidsclausule op basis van de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant (hierna: IOV). Het verzoek is gedaan om af te kunnen wijken van de technische eisen als bedoeld in artikel 2.66, eerste lid en 2.69, eerste lid van de IOV, voor het toepassen van een innovatief stalsysteem en tevens voor het tijdelijk traditioneel huisvesten van varkens op de locatie Palingstraat 37 te Hoeven. Wij nemen op dit verzoek een besluit. Hieronder wordt dit verder toegelicht.

Bevoegdheid

Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Brabant (hierna: GS) kunnen op basis van artikel 5.13, eerste lid, van de IOV in individuele gevallen afwijken van de IOV. De hardheidsclausule kan worden ingezet wanneer naar het oordeel van GS de onverkorte toepassing van de IOV leidt tot buitenproportionele gevolgen voor individuele gevallen, mits dit geen negatieve invloed heeft op de doelen waarvoor de regels zijn vastgesteld en deze hierdoor niet worden geschaad.

Overwegingen

Wij hebben het verzoek beoordeeld en we hebben besloten dat de hardheidsclausule zal worden toegepast. Hieronder leggen wij de afweging van ons besluit uit.

Het bedrijf heeft een omgevingsvergunning milieu daterend van 4 augustus 2014, voor het houden van 1.914 gespeende biggen, 126 kraamzeugen, 382 guste- en dragende zeugen, 1 dekbeer, 3.794 vleesvarkens en 25 schapen, in totaal 6.242 dieren. Het voornemen is om een innovatief huisvestingssysteem, het 'Total Circulair Farmconcept' (hierna: TCF) toe te passen op de bestaande veehouderij aan de Palingstraat 37, Hoeven. Het doel van het TCF-project is het ontwikkelen van een nieuw huisvestingssysteem voor diverse diercategorieën in de varkenssector, om zo een erkend emissiearm huisvestingssysteem te verkrijgen. Het bedrijf is een proefstal en is in samenwerking met de twee andere varkenshouders bezig met het testen van het systeem, waarbij middels een case-control meting wordt toegewerkt naar een definitieve emissiefactor. Er wordt een nieuwe aanvraag voor de omgevingsvergunning milieu ingediend zodra de definitieve emissiefactoren van de systemen bekend zijn.

Het belangrijkste principe van het TCF-systeem is het opvangen van verse mest in een ammoniak- en geurarme vloeistof. Op de locatie van V.d. Brand V.O.F. wordt het systeem toegepast voor gespeende biggen, vleesvarkens, kraamzeugen en opfokzeugen. Het project draagt naar verwachting niet alleen bij aan de emissiereductie van ammoniak en geur, maar ook aan het sluiten van de mineralenkringloop en het hergebruik van water en het levert een positieve bijdrage aan het welzijn van mens en dier in de stal. Daarnaast gaat het om een economisch aantrekkelijk systeem, doordat water wordt hergebruikt en de kosten van mestafzet worden gereduceerd en mogelijk zelfs mest met meerwaarde wordt gecreëerd. De verbetering van het klimaat in de stal door de bronaanpak heeft een positieve invloed op de dieren. Doordat het systeem economisch aantrekkelijk is en geschikt is voor bestaande stallen, heeft het de potentie om breed te worden uitgerold binnen de gehele varkenshouderijsector.

Om een bijzondere en een voorlopige emissiefactor toegekend te krijgen zijn er op de locatie zowel traditionele als emissiearme systemen aanwezig, zodat metingen plaats kunnen vinden in een zogenaamde case/control-opzet. De traditionele systemen zijn noodzakelijk als referentie voor de validatiemetingen van het TCF-systeem. Op deze wijze kan in een afgemeten tijdstraject (1 jaar meten, met aanvullend maximaal 1 jaar van rapportage) de emissiereductie bij de verschillende diercategorieën vastgesteld worden. Inmiddels zijn door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (hierna: RVO) bijzondere emissiefactoren vastgesteld voor de huisvestingssystemen. Voor gespeende biggen is deze vastgesteld op 0,09 kg NH₃ per dierplaats per jaar en voor kraamzeugen op 1,7 kg NH₃ per dierplaats per jaar. Daarnaast is er een eindadvies voor opfokzeugen om de bijzondere emissiefactor op 1,2 kg NH₃ per dierplaats per jaar vast te stellen. Voor vleesvarkens is nog geen emissiefactor bekend. Met de bijzondere emissiefactoren voor kraamzeugen en opfokzeugen wordt niet voldaan aan de IOV-eisen.

Er is een verzoek om toepassing van de hardheidsclausule ingediend, omdat hierdoor mogelijk niet wordt voldaan aan de eisen in bijlage 2, als bedoeld in artikel 2.69, eerste lid van de IOV, waarin voor de varkenshouderij een ammoniakemissiereductie van 85% wordt geëist. Uit onderzoek van Wageningen

Livestock Research (hierna: WLR) op het bedrijf blijkt dat de volgende ammoniakreducties worden verwacht: 79% bij vleesvarkens, 88% bij gespeende biggen, 84% bij kraamzeugen en 62% bij opfokzeugen. Er wordt geschat dat de geuremissie met circa 50% gereduceerd kan worden en de methaanemissie met circa 90%. Om tot de 85% reductie te komen zullen aanvullende maatregelen worden toegepast. Bij de vleesvarkens wordt verdampingskoeling toegepast in de proefafdeling, dit leidt tot een vermindering van de vloerbevuilding en zorgt voor 84% reductie van de ammoniakemissie. Daarnaast kan de mest extra verdund worden of kunnen voermaatregelen worden getroffen om tot de 85% reductie te komen. Bij de opfokzeugen wordt een coating worden aangebracht op het rooster. Daarnaast worden voermaatregelen getroffen, het eiwitgehalte daalt en er wordt benzoëzuur toegevoegd, wat samen leidt tot een reductie van 89%. Bij de kraamzeugen wordt de mest extra verdund worden om tot de 85% te komen. Gedeputeerde Staten besluiten de hardheidsclausule toe te passen omdat naar verwachting wordt voldaan aan de gestelde eisen in de IOV.

Beschikking

Gelet op artikel 5.13, eerste lid, van de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant besluiten Gedeputeerde Staten:

- de hardheidsclausule toe te passen om af te wijken van de eisen gesteld in artikel 2.66, eerste lid en artikel 2.69, eerste lid, van de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant voor de installatie van het TCF-systeem in de proefstallen en tevens het tijdelijk op traditionele wijze huisvesten van de dieren ten behoeve van de case- control metingen, voor V.d. Brand Varkens V.O.F., onder de volgende voorwaarden:

Voorwaarden

- De bedrijfsvoering wordt uitgevoerd zoals omschreven in 'Verzoek toepassen hardheidsclausule Total Farm Concept' inclusief bijlagen en aanvullingen is omschreven.
- Het monitoringsplan vindt in overeenstemming plaats met het meetplan van de proefstalaanvraag en zal worden toegezonden na goedkeuring door RVO. Metingen worden uitgevoerd volgens het case - control principe (proef- en controleafdeling).
- Rapportage dient schriftelijk plaats te vinden binnen 2 jaar na ingebruikname van het bedrijfsconcept, waarin de emissiebeperkende maatregelen aan bod komen.
- Binnen een half jaar na afronding van de metingen en een beslissing op de vast te stellen emissiefactor zijn de bestaande aanwezige verouderde huisvestingssystemen die niet voldoen aan de maximale emissiewaarden uit de IOV hiertoe aangepast.
- Indien uit metingen of ander onderzoek blijkt dat door verminderde werking van het innovatieve huisvestingssysteem het op 7.302,7 kg NH₃ per jaar vergunde emissieplafond wordt overschreden dienen direct maatregelen te worden getroffen om deze overschrijding teniet te doen. Dit kan door bijvoorbeeld voer- en managementmaatregelen toe te passen.
- Wanneer eventuele wijzigingen worden aangebracht in het bedrijfsconcept die van invloed zijn op de ammoniakemissie moet een nieuw verzoek om toepassing van de hardheidsclausule worden ingediend. Indien het besluit afwijkt van het verzoek, is het besluit bepalend.

Volledigheidshalve wijzen we erop dat de werkingsduur voor deze toepassing van de hardheidsclausule IOV geldt voor maximaal 15 jaar na het onherroepelijk worden van de omgevingsvergunning (onderdeel milieu) of melding op grond van het Activiteitenbesluit milieubeheer.

's-Hertogenbosch, 5 december 2023

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant

Bezwaar

Is dit besluit aan u gericht en bent u het er niet mee eens, dan kunt u een bezwaarschrift indienen. Is het besluit niet rechtstreeks aan u gericht en bent u het er niet mee eens, dan kunt u alleen een bezwaarschrift indienen als het besluit directe gevolgen voor u heeft. Verstuur uw bezwaarschrift binnen 6 weken na de verzenddatum van het besluit. Het besluit is op 8 december 2023 verzonden.

U kunt uw bezwaarschrift op 2 manieren indienen:

- Digitaal. Op www.brabant.nl/bezwaar vindt u de link 'Bezwaar indienen'. U heeft hiervoor een DigiD-inlogcode nodig.
- Per post. Stuur uw bezwaarschrift naar:

Het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant

Secretariaat van de hoor- en adviescommissie

Postbus 90151

5200 MC te 'S-Hertogenbosch

In het bezwaarschrift zet u:

- uw naam en adres;
- de datum, het kenmerk en een omschrijving van het besluit;
- de reden waarom u het niet eens bent met ons besluit;
- de datum van uw bezwaarschrift en uw handtekening;
- maakt u namens iemand anders bezwaar? Stuur dan een machtiging mee.

Voeg ook een kopie toe van het besluit waarmee u het niet eens bent. Op deze manier kunnen wij uw bezwaarschrift beter in behandeling nemen. Kunt u ons ook uw telefoonnummer en e-mailadres geven? Zo kunnen wij samen met u de beste aanpak van de behandeling van uw bezwaar bespreken. U kunt het secretariaat van de hoor- en adviescommissie bereiken via telefoonnummer (073) 680 83 04, fax-nummer (073) 680 76 80 en emailadres bezwaar@brabant.nl. Aan het indienen van een bezwaar zijn geen kosten verbonden.

Voorlopige voorziening

Als u een bezwaarschrift indient, dan heeft dit geen schorsende werking. Dat betekent dat het besluit geldt zolang uw bezwaarschrift in behandeling is. Het kan zijn dat u dit niet wilt. Bijvoorbeeld omdat het besluit onherstelbare gevolgen voor u heeft. U kunt gelijktijdig met of na het indienen van een bezwaarschrift een verzoek om een voorlopige voorziening vragen bij de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Oost-Brabant, sector Bestuursrecht, Postbus 90125, 5200 MA 's-Hertogenbosch. Er zijn kosten verbonden aan het vragen om een voorlopige voorziening (griffierecht).